Język a kultura: językowy obraz świata (SL-3)

Prowadzący: dr Zbigniew Landowski
Semestr zimowy, 30 godzin

Forma zaliczenia
Egzamin ustny
Cele kształcenia

1. Zapoznanie studentów z aktualnym stanem badań oraz wiedzą w zakresie badań etnolingwistycznych dotyczących językowego obrazu świata.
2. Wskazanie na aktualne metody badawcze oraz zarysowanie charakterystyki źródeł i zaprezentowanie możliwych kierunków badawczych i postulatów badawczych na przyszłość celem przygotowania studentów do samodzielnej eksploracji naukowej w dziedzinie etnoligwistyki.

Treści programowe

1. Wprowadzenie. Język, jako dziedzina kultury: źródło wiedzy o człowieku i świecie. Kulturowe i tożsamościowe funkcje języka. Lingwistyka kulturowa.
2. Język i jego odmiany: mowa a pismo; język a norma językowa; odmiany regionalne, socjalne i funkcjonalne języka
3. Pojęcie stereotypu oraz uniwersalia językowe. Język a komunikacja niewerbalna.
4. Język a obraz świata. Językowy a kulturowy obraz świata - wstęp.
5. Językowy obraz świata i jego rekonstrukcja. Toposy.
6. Język a kategoryzacja świata. Różnice w językowych obrazach świata. Zróżnicowanie języka a czynniki społeczne. Kategoria potoczności i oficjalności.
7. Komparatystyka międzyjęzykowa obrazów językowo-kulturowych. Analiza wybranych przykładów: słownictwo, jako interpretacja świata - wulgaryzmy. Miłość. Seks. Gender.
8. Komparatystyka międzyjęzykowa obrazów językowo-kulturowych. Analiza wybranych przykładów: liczby, przestrzeń, czas, sacrum, niebo, piekło.
9. Komparatystyka międzyjęzykowa obrazów językowo-kulturowych. Analiza wybranych przykładów: język magii i czarów, zaklęcia. Istoty demoniczne. Onomatopeje. Kołysanki.
10. Komparatystyka międzyjęzykowa obrazów językowo-kulturowych. Analiza wybranych przykładów: przyjaźń, dom, ogród, płacz, podróż.
11. Komparatystyka międzyjęzykowa obrazów językowo-kulturowych. Analiza wybranych przykładów: różne elementy kosmosu, zwierząt, ptaków, roślin.
12. Językowy obraz świata w metaforach potocznych. Symbolika codzienności.
13. Globalizacja, media a językowy obraz świata.
14. Stereotypy językowe, jako elementy językowego obrazu świata i jednostki.
15. Język, jako zjawisko polityczne – naród i jego tożsamość, Obcy-swój, tożsamość, jako konstrukt, typy obcych (płeć, wiek, rasa etc.), sposoby konceptualizowania obcych - dyskurs (post)kolonialny.

Literatura

Anusiewicz Janusz, Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki, Wrocław 1994.
Bartmiński Jerzy, Językowe podstawy obrazu świata, Lublin 2006.
Benedict Ruth, Wzory kultury, (w:) Antropologia kultury, [red. A. Mencwel], Warszawa 2005, s. 67-84.

Warunki zaliczenia przedmiotu:

- Egzamin ustny (80%)
- Uczestnictwo w zajęciach (20 %)